Anexă
la Hotărârea Curții de Conturi
nr.32 din 29.06.2021

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel. (+373 22) 26 60 02, fax: (+373 22) 26 61 00,
web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL

auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2020

I. OPINIE CU REZERVE

Am auditat rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2020[1], care cuprind Bilanțul contabil (forma FD-041), Raportul privind veniturile și cheltuielile (forma FD-042), Raportul privind fluxul mijloacelor bănești (forma FD-043), Raportul privind executarea bugetului (forma FD-044), Raportul narativ privind executarea bugetului, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative. În opinia noastră, cu excepția *efectelor aspectelor* descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve*, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, *oferă o imagine corectă și fidelă* în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil[2].

II. BAZA PENTRU OPINIA CU REZERVE

Unele instituții din subordinea Ministerului Afacerilor Interne[3] au admis subevaluarea activelor nefinanciare la grupele de conturi 311 ,,Clădiri" și 371 ,,Terenuri"[4] cu suma de **217,3 mil. lei,** cauza fiind neevaluarea și nerecunoașterea[5] unor bunuri imobile și terenuri. Ca rezultat, raportul financiar consolidat al ministerului încheiat la 31.12.2020, la capitolul active nefinanciare, a fost subevaluat cu suma menționată, una dintre cauze fiind lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea serviciilor de evaluare a activelor.

Raportul financiar consolidat la 31.12.2020 al ministerului, în contextul clasificării și atribuirii unor cheltuieli, a fost afectat cu suma de **69,0 mil. lei,** inclusiv 61,0 mil. lei – cheltuieli aferente indemnizației pentru activități speciale de combatere a terorismului, care s-au clasificat și atribuit neregulamentar[6] la grupa de conturi 273 „Prestații sociale ale angajatorului", dar de fapt reprezintă un spor cu caracter specific, urmând a fi reflectat, sub aspectul Clasificației bugetare, la grupa de conturi 211 „Renunerearea muncii". Cheltuielile speciale de investigație și urmărire penală, în sumă de 8,0 mil. lei, au fost clasificate și atribuite nejustificat la grupa de conturi 211 „Renunerearea muncii", deși urmau a fi atribuite la grupa de conturi 289 „Alte cheltuieli curente". Astfel, rapoartele financiare consolidate au fost denaturate[7] cu suma menționată, din cauza atribuirii incorecte a cheltuielilor conform Clasificației bugetare.

Casarea îmbrăcămintei și încălțămintei pentru angajații din cadrul instituțiilor subordonate ministerului se efectuează neuniform pe sistem. Cinci instituții din subordinea Ministerului Afacerilor Interne[8] au casat neregulamentar[9] valoarea echipamentului la momentul dotării

---

[1] Rapoartele financiare nu se anexează la Raportul de audit, fiind secrete.

2 Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 (în continuare – Legea nr. 113-XVI din 27.04.2007); Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015 (în continuare – Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015); Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 09.12.2019 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pe anul 2019"; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare".

[3] Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (în continuare –IGSU) a evaluat 43 de clădiri (21,8 mil. lei) și 3 terenuri (1,6 mil. lei); Aparatul Central al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - AC al MAI) a evaluat 18 clădiri (12,4 mil. lei) și 7 terenuri (23,2 mil. lei); Inspectoratul General de Poliție (în continuare –IGP) a evaluat 8 clădiri (64,1 mil. lei) și 3 terenuri (1,5 mil. lei); Serviciul Medical (în continuare – SM) a reevaluat 7 clădiri (57,7 mil. lei) și 2 terenuri (35,0 mil. lei).

[4] Clădiri în valoare de 156,0 mil. lei și terenuri - de 61,3 mil. lei.

[5] Art.5 alin.(4) lit. b) din Legea cu privire la activitatea de evaluare nr.989-XV din 18.04.2002; art.17 alin.(1) și alin.(4) din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007; Pct.1.4.5.2., subpunctul 3 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.

[6] Ordinul ministrului finanțelor nr.208 din 24.12.2015.

[7] Art.17 alin.(1) și alin.(4) din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007; Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.

[8] IGP -18,8 mil. lei; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (în continuare –IGPF) - 12,7 mil. lei; Inspectoratul General de Carabinieri (în continuare – IGC) -13,5 mil. lei; IGSU – 6,7 mil. lei și Serviciul Tehnologii Informaționale (în continuare – STI) – 9,2 mii lei.

[9] Pct. 3.3.128 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.

angajaților cu uniformă specială, fără a ține cont de faptul că trecerea acestuia la cheltuieli se efectuează în momentul scoaterii din uz sau în rezultatul deteriorării sau expirării termenului de exploatare, ceea ce a condiționat supraevaluarea cheltuielilor efective la grupa de conturi 221 „Bunuri-cheltuieli privind utilizarea stocurilor" din raportul financiar consolidat cu suma de **51,8 mil.lei,** cu impact asupra rezultatului financiar, din cauza neaplicării regulamentare a prevederilor legale privind casarea echipamentelor[10].

Am realizat misiunea de audit în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI)[11]. Responsabilitățile noastre, potrivit standardelor respective, sunt descrise în secțiunea *Responsabilitățile auditorului într-un audit al rapoartelor financiare.* Suntem independenți față de entitate și am îndeplinit responsabilitățile de etică în conformitate cu cerințele Codului etic al Curții de Conturi. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

III. ASPECTELE - CHEIE DE AUDIT

Aspectele-cheie de audit sunt acele aspecte, care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut cea mai mare importanță pentru auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2020. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului rapoartelor financiare în ansamblu și al formării opiniei noastre asupra lor, și nu oferim o opinie separată cu privire la ele. Cu excepția aspectelor descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve*, am determinat că nu mai există alte aspecte-cheie de audit care trebuie comunicate în Raportul de audit.

IV. ALTE INFORMAȚII

Urmare achiziției de către minister a echipamentelor de comunicații pentru realizarea rețelei de radiocomunicații în standard TETRA, Inspectoratul General al Poliției, la 30.04.2021, a transmis rețeaua la balanța Serviciului Tehnologii Informaționale, cu valoarea de 156,3 mil. lei. Deși sistemul a fost pus în funcțiune în anii 2018-2020, pentru perioadele anterioare recepționării acestuia nu s-a calculat regulamentar[12] uzura, astfel soldul grupei de conturi 391 „Uzura mijloacelor fixe" fiind subevaluat cu suma de **23,9 mil. lei,** inclusiv cu 3,1 mil.lei - în anul 2020, ceea ce a afectat cheltuielile din acea perioadă și rezultatul financiar cu suma indicată (23,9 mil. lei). Totodată, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, în anul 2018, a scos din funcțiune Centrul de management și comutare, dar a prelungit să calculeze neregulamentar uzura în sumă de **1,6 mil. lei** în perioada nefuncționării, astfel cheltuielile la grupa de conturi 391 „Uzura mijloacelor fixe" din raportul financiar consolidat fiind supraevaluate cu suma indicată (1,6 mil. lei).

Cota statului raportată de minister la grupa de conturi 415 ,,Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării" este subevaluată cu suma de **10,7 mil. lei**, datorită nemodificării

[10] Pct.3.3.128 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.
[11] Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI".
[12] Pct.3.3.169[1] din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Catalogul mijloacelor fixe şi activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338 din 21.03.2003 (cu modificările şi completările ulterioare).

regulamentare[13] a capitalului social de către o întreprindere de stat și minister, ținându-se cont de valoarea reală a activelor aflate în gestiune.

Pentru reconstrucția bazinului de înot al Clubului sportiv central ,,Dinamo", în anii 2016-2020 au fost transferate la 2 entități, în avans, **37,3 mil. lei[14],** inclusiv 9,0 mil.lei - în anul 2020, însă lucrările de construcție în sumă de 28,7 mil.lei timp de 4 ani nu s-au transmis autorității contractante, astfel contul 319 „Investiții capitale în active în curs de execuție" din raportul financiar consolidat la 31.12.2020 fiind subevaluat cu suma de **19,7 mil.lei.**

Veniturile reflectate de către Serviciul Medical la grupa de conturi 144114 „Donații voluntare" în sumă de **4,9 mil. lei** au fost încasate nejustificat din salariile unor angajați ai ministerului, astfel veniturile și rezultatul financiar din raportul financiar consolidat la 31.12.2020 al MAI fiind supraevaluate cu suma indicată (4,9 mil. lei).

Agenția Rezerve Materiale a raportat neconform[15], în 2 conturi distincte, cu clase economice diferite[16], operațiunile ce țin de comercializarea rezervelor materiale de stat. Pe de o parte, încasarea contravalorii mărfurilor comercializate în sumă de **1,0 mil. lei** a fost raportată la contul 142 „Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor", iar pe de altă parte, cheltuielile efective în sumă de 1,0 mil. lei s-au reflectat la alt cont - 149 „Alte venituri și finanțări". Prin urmare, veniturile de casă aferente realizării activelor contului nominalizat sunt subevaluate cu suma de 1,0 mil. lei.

V. BUNA GUVERNANȚĂ

În conformitate cu prevederile legale[17], managerul entității publice este responsabil de implementarea sistemului de control intern managerial în cadrul instituției. La instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne implementarea sistemului de control intern managerial este în derulare. Astfel, 6 instituții[18] din 13, cu excepția Aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne, nu au finalizat descrierea proceselor, iar o instituție nu a identificat procesele operaționale, sistemul de control intern managerial conformându-se parțial Standardelor naționale de control intern în sectorul public, fapt confirmat și prin Declarația de bună guvernare. Prin urmare, sistemul de control intern managerial necesită îmbunătățiri.

În anul 2020 se atestă o îmbunătățire a activității subdiviziunilor de audit intern din cadrul Aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, în ce privește numărul activităților de asigurare și consiliere, destinate să îmbunătățească controlul intern managerial. Totodată, la 6 instituții[19] din subordinea ministerului nu a fost asigurată suplinirea cu personal a subdiviziunilor de audit intern,

[13] Hotărârea Guvernului nr.770 din 20.10.1994 „Pentru aprobarea unor acte normative vizând funcționarea Legii cu privire la întreprinderea de stat" (cu modificările și completările ulterioare); pct.1.4.5.2.,subpct.3 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.
[14] Transferurile CSC ,,Dinamo" și AC al MAI către PNUD în anii 2016-2020 - 33,5 mil. lei; transferurile CSC,, Dinamo" către Sport Play Systems S.R.L (România) în anul 2018 - 3818,4 mii lei.
[15] Pct.3.3.147 din Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015.
[16] Reflectarea cheltuielilor de casă la contul 142310 „Încasări de la prestarea serviciilor cu plată" și reflectarea cheltuielilor efective la contul 149100 „Venituri din realizarea activelor de către instituții".
[17] Art.15 din Legea nr.229 din 23.09.2010 privind controlul financiar public intern; Ordinul ministrului finanțelor nr.189 din 05.11.2015 „Cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public"; Ordinul ministrului finanțelor nr.4 din 09.01.2019 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind autoevaluarea, raportarea sistemului de control intern managerial și emiterea Declarației de răspundere managerială".
[18] Inspectoratul General de Poliție, Serviciul Tehnologii Informaționale, Biroul Migrațiune și Azil (în continuare – BMA), Serviciul Medical, CSC „Dinamo" și Academia Ștefan cel Mare (în continuare –AȘM).
[19] Aparatul Central al Ministerului Afacerilor Interne și IGP - înregistrate 2 funcții vacante; IGPF, STI, IGC și IGSU - câte o funcție vacantă.

înregistrându-se pe sistem 8 funcții vacante, sau 40% din numărul total de 20 unități aprobate, una dintre cauze fiind moratoriul instituit de Guvern asupra funcțiilor vacante.

În vederea remedierii erorilor constatate în anul 2019, Curtea de Conturi, prin Hotărârea Curții de Conturi nr.34 din 22.07.2020[20], a înaintat Ministerului Afacerilor Interne 15 recomandări. De menționat că 7 recomandări (46,7%) au fost implementate integral, iar 8 recomandări, sau 53,3%, s-au implementat parțial. Recomandările neimplementate au reflectat unele probleme, care au susținut opinia cu rezerve oferită în anul 2019, iar cele ce țin de modificarea cadrului legal durează în timp. Implementarea parțială a unor recomandări a condiționat oferirea opiniei calificate (cu rezervă) și în anul 2020.

Analiza colectării veniturilor a relevat neexecutarea acestora de către 12 instituții din subordinea ministerului[21] cu suma de **61,5 mil. lei**, inclusiv 16,6 mil. lei - din vânzarea mărfurilor și a serviciilor cu plată, 7,6 mil. lei - din granturi externe, și 36,6 mil.lei nu au fost finanțate de la buget. Cinci instituții din subordinea MAI nu au încasat venituri din locațiunea bunurilor proprietate publică, formând creanțe în sumă de **10,0 mil. lei**[22] (2,9 mil. lei sunt creanțe cu termenul de achitare expirat), și **4,0 mil. lei** nu au fost încasate din prestarea serviciilor cu plată.

Deși instituțiile din subordinea ministerului au fost obligate să asigure gestionarea alocațiilor bugetare în conformitate cu principiile bunei guvernări[23], în pofida redistribuirii pe parcursul anului bugetar a cheltuielilor, 11 instituții din subordinea ministerului[24] nu au valorificat alocații în sumă de **83,1 mil. lei,** acestea fiind executate la nivel de 97,2% (2913,4 mil. lei) din bugetul precizat, datorită nivelului inexact de planificare a bugetului, unele circumstanțe fiind legate de nedebursarea granturilor externe la nivelul planificat, precum și de situația epidemiologică a infecției COVID-19.

Cheltuielile de personal ale ministerului, la situația din 31.12.2020, au fost finanțate în sumă de **2047,2 mil. lei**, acestea înregistrând o creștere cu 250,6 mil. lei în raport cu perioada precedentă, fiind influențate preponderent de majorarea valorii de referință și a claselor de salarizare pentru unele categorii de angajați, în sumă de 110,1 mil.lei; alocarea suplimentară de mijloace bugetare pentru achitarea premiului anual, în sumă de 45,1 mil.lei, precum și achitarea sporului pentru orele de muncă suplimentare angajaților antrenați în prevenirea și combaterea COVID-19, în sumă de 34,0 mil.lei. Totodată, suplimentar au fost alocate 41,8 mil.lei pentru acoperirea insuficienței de fonduri, condiționată de deblocarea de sub moratoriu[25] a 613 funcții vacante, precum și de modificările organizatorice interne, determinate de majorarea numărului funcțiilor de conducere în defavoarea funcțiilor de execuție, majorarea numărului funcțiilor cu statut special din contul funcțiilor civile, modificarea funcțiilor de subofițer în subofițer superior și de achitarea compensației pentru concediul nefolosit.

[20] Hotărârea Curții de Conturi nr.34 din 22.07.2020 „Cu privire la Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Afacerilor Interne încheiate la 31 decembrie 2019".

[21] ARM -13,1 mil. lei; MAI - 10,2 mil. lei; IGSU - 9,9 mil. lei; IGC - 8,9 mil. lei; IGP - 5,5 mil. lei; AC al SM - 6,3 mil. lei; IGPF - 3,9 mil. lei; STI - 1,6 mil. lei; CSC „Dinamo" - 0,6 mil. lei; IMO - 0,5 mil. lei, AȘM - 0,7 mil. lei; BMA - 0,1 mil. lei.

[22] AC al MAI - în sumă de 5,4 mil. lei; IGP - de 2,9 mil. lei; CSC „Dinamo" - de 0,6 mil. lei; IGSU - de 0,7 mil. lei, și IGC - de 0,3 mil. lei.

[23] Art.21 alin.(1) lit. i), art.25 lit. c) și art.43 din Legea nr.181 din 25.07.2014.

[24] IGP – 14,1 mil. lei ; ARM – 13,1 mil. lei; IGSU – 14,5 mil. lei ; IGC – 13,2 mil. lei; IGPF -5,8 mil. lei; AC al MAI – 10,2 mil. lei; SM – 6,5 mil. lei; STI – 3,5 mil. lei; CSC „Dinamo" – 0,9 mil. lei; AȘM - 0,7 mil. lei; IMO - 0,5 mil. lei; BMA - 0,5 mil. lei.

25 Hotărârea Guvernului nr.672 din 17.12.2019 „Pentru stabilirea moratoriului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar în funcțiile vacante înregistrate".

Unele instituții din subordinea ministerului au admis depășirea angajamentelor asumate în raport cu alocațiile precizate la grupa de conturi 21 „Cheltuieli de personal" cu suma de **27,0 mil.lei**[26] (18,5 mil.lei - la remunerarea muncii, 2,4 mil.lei - la compensația pentru chiria spațiului locativ, și 6,0 mil.lei - la contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii) și, respectiv, cu **1,5 mil.lei** - la grupa de conturi 27 „Prestații sociale", cauza fiind achitarea compensației pentru concediul anual nefolosit în perioadele anterioare.

La situația din 31.12.2020, circa 4503 angajați ai ministerului înregistrau restanțe la concediul anual nefolosit mai mult de 2 ani de la 100 până la 672 de zile, acumulate în anii 1992-2018 (în total - 350,1 mii de zile de concediu nefolosit), ceea ce impune obligații legale față de personalul încadrat, în sumă de circa **117,7 mil. lei,** cu **41,0 mil.lei**, sau 53,4%, mai mult față de anul 2019, și prezintă cheltuieli bugetare suplimentare viitoare, care urmează a fi calculate în conformitate cu prevederile cadrului normativ[27], în favoarea angajaților ministerului, reieșind din salariul mediu pe ultimele 3 luni. Obligațiile în cauză urmează a fi realizate în exercițiile financiare viitoare, nefiind acoperite cu resurse financiare bugetare, ceea ce condiționează perturbarea echilibrului bugetar al ministerului.

În anul 2020 au fost înregistrate **2245 unități** de funcții vacante, sau 14,8% din efectivul MAI[28], preponderent funcții publice cu statut special. Se atestă un grad înalt de fluctuație a personalului din cadrul MAI, pe parcursul anului fiind angajate **2416 persoane**, în același timp - eliberate **1847 de persoane**, inclusiv 387 de funcționari publici cu statut special au demisionat cu dreptul la pensie, fiind achitate drepturi salariale la eliberare în sumă de **58,4 mil. lei,** inclusiv 44,7 mil. lei - achitate pentru indemnizația unică[29] , și 13,7 mil. lei - compensația pentru concediul nefolosit[30]. De menționat că, în totalul angajaților cu statut special al MAI, numărul persoanelor reîncadrate ulterior stabilirii pensiei în condițiile legii[31] constituie **1089 de persoane**, inclusiv **197 de persoane** reangajate în anul 2020, care ulterior vor genera cheltuieli suplimentare pentru achitarea indemnizației unice la eliberare proporțional timpului lucrat.

Contrar prevederilor legale[32], 5 instituții din subordinea ministerului[33] și 43 de instituții teritoriale din subordinea Inspectoratului General al Poliției și Inspectoratului General al Poliției de Frontieră nu au aprobat statele de personal la Cancelaria de Stat, fapt care a condiționat nefundamentarea pentru anul 2020 a alocațiilor bugetare aferente cheltuielilor de personal.

Ținând cont de migrația și fluctuația cadrelor, în cadrul ministerului, nu este stabilit un mecanism de control pentru asigurarea evidenței persoanelor și a datoriilor aferente procesului de instruire în cazul încetării raporturilor de serviciu până la expirarea angajamentului asumat. Contrar prevederilor legale[34], ministerul nu a asigurat înregistrarea în evidența contabilă a datoriilor în

[26] IGP – 10,3 mil. lei; IGPF - 6,3 mil. lei; IGSU – 3,5 mil. lei; IGC – 3,4 mil. lei; AȘM – 1,9 mil. lei; SM - 0,6 mil. lei; STI – 0,6 mil. lei; AC al MAI - 0,5 mil. lei; BMA - 0,2 mil. lei, și CSC „Dinamo" – 0,1 mil. lei.
[27] Hotărârea Guvernului nr.426 din 26.04.2004 „Privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu".
[28] În anul 2020 fiind înregistrate 2245 unități de funcții vacante; în anul 2019 - înregistrate 2692 funcții vacante; în anul 2018 - 2362 funcții vacante.
[29] Art.49 din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.
[30] Hotărârea Guvernului privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu nr.426 din 26.04.2004.
[31] Art. 38 lit. c) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.
[32] Art.4 și art.67 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158 din 04.07.2008; pct.21 și pct.27 din Anexa nr.5 „Metodologia cu privire la completarea și avizarea statului de personal" la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009 „Privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public"; pct.20 din Hotărârea Guvernului nr.650 din 12.06.2006.
[33] IGP (36 subdiviziuni teritoriale); IGPF (AC și 7 subdiviziuni teritoriale); CSC „Dinamo"; AȘM; SM și AC al MAI - SPIA.
[34] Art.26 alin.(3), alin.(4) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288 din 16.12.2016.

sumă de 21,8 mil.lei, aferente procesului de instruire la studii superioare de licență pentru 220 de funcționari publici cu statut special, care au încetat raporturile de serviciu în primii 5 ani de activitate după absolvirea programului de studii superioare, nefiind asigurată gestionarea eficientă a mijloacelor financiare publice.

Din cauza declanșării de către angajații MAI a unor litigii, plățile aferente documentelor executorii cu executare benevolă în anul 2020 au constituit 3,6 mil. lei[35], la 31.12.2020 înregistrând creanțe în sumă de 0,3 mil. lei, fapt care a condiționat supraevaluarea cheltuielilor din perioada de raportate și a pierderilor cauzate bugetului de stat cu suma de 3,6 mil. lei.

Situația privind creanțele și datoriile din raportul financiar consolidat, în unele cazuri, nu prezintă o imagine fidelă, acestea fiind formate neregulamentar[36]. Creanțele la partea de cheltuieli și la active nefinanciare au însumat 41,9 mil. lei și aparțin la 11 instituții din subordinea ministerului[37], preponderent fiind formate neregulamentar[38], din cauza achitării plăților în avans pentru mărfuri, lucrări și servicii nelivrate la 31.12.2020. Astfel, creanțele unei instituții[39] în sumă de 28,7 mil. lei, formate în anii 2016-2020, sunt supraevaluate, din motivul tergiversării transmiterii lucrărilor de reconstrucție real executate la 31.12.2020.

Mărimea soldului stocului real al rezervelor materiale de stat la finele perioadei de gestiune este afectată de creanțele cu termenul de achitare expirat (arierate) în sumă de 144,8 mil. lei, reflectate la subcontul „Alte conturi extrabilanțiere", formate pentru bunurile eliberate neregulamentar[40] fără plată sau garanție bancară din rezervele materiale ale statului, contestate în instanțele de judecată și ale căror sume au fost validate de instanțe.

Unele instituții din subordinea ministerului, depășind limita de alocații aprobate în bugetul de stat pe anul 2020, au acumulat neregulamentar[41] angajamente la grupa de conturi 222 „Servicii" în sumă de 2,2 mil. lei, cu impact asupra rezultatului financiar (2,2 mil. lei).

Deși s-au întreprins unele măsuri, înregistrarea integrală a patrimoniului public gestionat de către minister la organele cadastrale rămâne a fi o problemă nesoluționată. Astfel, nu au fost delimitate și înregistrate drepturile patrimoniale asupra a 444 de imobile cu suprafața de 110 mii m^2 și a 56 de terenuri cu suprafața de 31,8 ha. Această deficiență poate duce la pierderea de către instituțiile din subordinea MAI a bunurilor proprietate a statului, în condițiile existenței unor dispute juridice.

Soldurile conturilor reflectate în bilanțul contabil consolidat la situația din 31.12.2020 sunt afectate de existența în bilanț a mijloacelor fixe și a stocurilor de materiale circulante moral învechite, uzate integral și neutilizate în procesul operațional în ultimii 3 ani de către 11 instituții

[35] IGP - 2,3 mil. lei, AC al MAI - 0,8 mil. lei, IGC - 0,3 mil. lei, IGSU - 0,1 mil. lei, și IGPF - 0,1 mil. lei; ARM - 0,1 mil. lei.
[36] Art.66 alin.(5) lit. a) și art.80 alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 (în continuare - Legea nr.181 din 25.07.2014).
[37] CSC „Dinamo" - 28,7 mil. lei; AC al MAI - 0,8 mil. lei; IGPF - 1,4 mil. lei; IGP - 4,2 mil. lei; IGSU - 1,8 mil. lei; AȘM - 0,6 mil. lei; BMA - 0,8 mil. lei; IGC - 0,2 mil. lei; SM - 2,4 mil. lei; STI - 0,1 mil. lei, și ARM - 0,7 mil. lei.
[38] Art.66 alin.(5) lit. a) și art.80 alin.(1) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014 (în continuare - Legea nr.181 din 25.07.2014).
[39] CSC „Dinamo" - 28,7 mil. lei (24,9 mil.lei - Proiectul PNUD „Consolidarea capacităților MAI și ale subdiviziunilor subordonate pentru implementarea eficientă a reformelor sectoriale", și 3,8 mil.lei – transferate în anul 2018 de către CSC „Dinamo", care a încheiat, cu un operator economic din România, un contract de achiziție a utilajului de filtrare pentru bazinul mic și lucrări).
[40] Articolele 8 -12 din Legea nr.589 - XIII din 22.09.1995.
[41] Art.66 alin.(2) din Legea nr.181 din 25.07.2014.

din subordinea Ministerului Afacerilor Interne[42], în sumă de **151,7 mil. lei,** fapt ce determină raportarea supraevaluată a situației patrimoniale.

Unele imobile, care fac parte din patrimoniul public al ministerului, se află în proces de deteriorare avansată, ori sunt gestionate neeficient. Astfel, nu se utilizează şi se află în proces de degradare Baza de odihnă „Jemciujina" din Ucraina, cu valoarea de **3,1 mil. lei**, precum și alte patru clădiri cu valoarea totală de **13,2 mil. lei**, toate reflectate în bilanțul contabil consolidat la 31.12.2020 al ministerului. Deficiențele privind evidența și gestionarea de către Ministerul Afacerilor Interne a patrimoniului public aflat peste hotarele Republicii Moldova pe exercițiul bugetar 2020 sunt reflectate în Anexa la Raport.

Inventarierile anuale efectuate în cadrul instituțiilor MAI nu au contribuit pe măsură la atingerea scopului principal privind stabilirea și evaluarea reală a elementelor patrimoniale, în vederea întocmirii rapoartelor financiare reale și fidele, fiind admise unele abateri[43] de către comisiile de inventariere instituite în cadrul instituțiilor din subordinea ministerului, în ce privește inventarierea activelor și datoriilor.

Agenția Rezerve Materiale nu a asigurat nivelurile intangibile și maxime de completare a rezervei materiale de stat și a rezervei de mobilizare conform Nomenclatorului bunurilor materiale, menite să asigure protecția populației în cazul unor eventuale situații excepționale[44].

Deși, conform legii[45], rezervele materiale de stat sunt un fond special de bunuri materiale, constituit în scopul de a interveni operativ pentru protecția populației în situații excepționale determinate de epidemii și în alte cazuri de forță majoră, auditul a constatat că Agenția Rezerve Materiale, în situația excepțională creată, a stocat bunuri insuficiente (0,4 mil. lei) pentru prevenirea și combaterea pandemiei de COVID-19.

VI. RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII PENTRU SITUAȚIILE/RAPOARTELE FINANCIARE

Ministrul afacerilor interne, în calitate de conducător al organului central de specialitate al administrației publice, este responsabil de întocmirea, semnarea și prezentarea corectă și fidelă a rapoartelor financiare consolidate[46] în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil[47], precum și de organizarea controlului intern managerial, pentru a asigura desfășurarea organizată și eficientă a activității economice a entității, inclusiv respectarea strictă a integrității activelor, prevenirea și descoperirea cauzelor de fraudă și/sau eroare, exactitatea și plenitudinea înregistrărilor contabile, precum și pregătirea oportună a unor informații financiare credibile.

[42] IGPF- 52,6 mil. lei; IGC - 26,9 mil. lei; IGP - 18,1 mil. lei; IGSU- 15,5 mil. lei; AC al MAI – 10,0 mil. lei; SM – 15,4 mil. lei, ARM-7,7 mil. lei; BMA - 0,6 mil. lei; SM – 15,2 mil. lei, STI - 5,7 mil. lei, și Academia „Stefan cel Mare" - 0,1 mil. lei.

[43] Art.24 din Legea nr.113-XVI din 27.04.2007; punctele 3, 4, 8, 9, 10 și 33 din Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.60 din 29.05.2012.

[44] Deficiențele constatate privind gestionarea rezervelor materiale ale statului sunt reflectate în Anexa la Scrisoarea către conducerea Ministerului Afacerilor Interne.

[45] Art.1 din Legea nr. 589 din 22.09.1995 privind rezervele materiale de stat şi de mobilizare (în continuare - Legea nr. 589 din 22.09.1995).

[46] Art.13 alin.(2) din Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007.

[47] Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 09.12.2019 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pe anul 2019"; Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare".

VII. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI ÎNTR-UN AUDIT AL SITUAȚIILOR/RAPOARTELOR FINANCIARE

Responsabilitatea noastră este de a planifica și a realiza misiunea de audit, cu obținerea probelor suficiente și adecvate în vederea susținerii bazei pentru opinia de audit. Obiectivele noastre sunt: obținerea unei asigurări rezonabile că rapoartele financiare consolidate nu sunt afectate de denaturări semnificative, cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

Asigurarea rezonabilă este un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție că un audit efectuat în conformitate cu Standardele Internaționale va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă atunci când ea există. Denaturările pot fi urmare a fraudelor sau erorilor. Totodată, denaturările pot fi considerate semnificative dacă, în mod individual sau în ansamblu, pot influența deciziile economice ale utilizatorilor acestor rapoarte financiare consolidate.

O descriere suplimentară a responsabilităților auditorului într-un audit al rapoartelor financiare este plasată pe site-ul Curții de Conturi, la adresa*: http://www.ccrm.md/activitatea-curtii-de-conturi-1-25*. Această descriere face parte din Raportul nostru de audit.

Responsabil de întocmirea Raportului de audit:

Digitally signed by Munteanu Victor
Date: 2021.07.14 11:22:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

șeful echipei de audit,
șef de Direcție în cadrul Direcției generale de audit I, auditor public — Victor Munteanu

Membrii echipei de audit:

auditor public principal

Digitally signed by Gheorghiță Vera
Date: 2021.07.14 11:01:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vera Gheorghița

auditor public principal

Digitally signed by Herțanu Tatiana
Date: 2021.07.14 11:27:40 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Tatiana Herțanu

Responsabil de audit:

șeful Direcției generale de audit I, auditor public — Natalia Trofim

Digitally signed by Trofim Natalia
Date: 2021.07.14 11:41:56 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anexă

Deficiențele privind evidența și gestionarea de către Ministerul Afacerilor Interne a patrimoniului public aflat peste hotarele Republicii Moldova pe exercițiul bugetar 2020

Cu toate că Ministerul Afacerilor Interne deține drepturi de proprietate asupra Bazei de odihnă „Jemciujina", amplasată în or.Coblevo, raionul Berezani, regiunea Nicolaev (Ucraina), cu valoarea de 3,1 mil. lei, aceasta în ultimii 5 ani nu se exploatează și se află într-o stare de degradare avansată. Astfel,

✓ Imobilul aflat la balanța MAI nu este transmis în locațiune, dat fiind faptul că este amplasat în afara țării și nu e posibil de a asigura integritatea lui;

✓ Acoperișul clădirii parțial este demontat, jgheaburile sunt ruginite, deteriorate, iar pe unele segmente lipsesc;

✓ Au fost constatate intenții de demontare a pereților exteriori din termopan (săpături între pereți);

✓ Ușile de la odăi sunt deteriorate și, din cauza umezelii, nu se închid;

✓ În blocurile sanitare lipsesc utilajul sanitar, chiuvetele; în odăi - mobilierul, iar saltelele, care au fost lăsate de locator, sunt umede și deteriorate;

✓ De pe pereții exteriori cade tencuiala, teracota, iar geamurile și ușile sunt deteriorate, fără lacăte, sticla geamurilor este stricată, ramele din lemn sunt putrede, vopseaua de pe rame este decojită;

✓ În interiorul clădirii pereții sunt umezi și acoperiți de mucegai, tapetele dezlipite, căzute pe podea, pe pereți sunt săpături în rezultatul demontării cablului electric, prizelor și altor utilaje, linoleumul de pe podea este deteriorat;

✓ Tencuiala de pe pereții din holuri și scările dintre etaje este umedă și parțial demolată.

Reieșind din cele expuse, se concluzionează că imobilul și terenul aferent se află într-o stare de degradare avansată și necesită reparație capitală.